

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องกลยุทธ์ การนำนโยบายทางวิชาการสู่การปฏิบัติของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือไทย-เทค ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกลยุทธ์ การนำนโยบายทางวิชาการสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษา ตลอดจนการสร้างเครื่องมือของการศึกษา ซึ่งการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติและนโยบายการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเครือไทย-เทคโนโลยี

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 ประวัติและนโยบายการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเครือไทย-เทคโนโลยี ประวัติวิทยาลัย

วิทยาลัยในเครือไทย-เทคโนโลยี จัดตั้งขึ้นโดย ดร.สุข พุคยากรณ์ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ อัน กว้างไกลที่จะพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในช่วงนี้ เปิดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มุ่งสร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในด้านวิชาชีพ ได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทั่ว วิทยาลัยทุกแห่ง

ภาพประกอบที่ 2.1 ตราสัญญาลักษณ์กลุ่mvิทยาลัยในเครือไทย-เทคโนโลยี

ในปี พ.ศ.2510 รัฐบาลเปิดโอกาสให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ดร.สุข พุคยากรณ์ จึงได้เริ่มก่อตั้ง และสร้างสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นครั้งแรก ซึ่งในปัจจุบัน ได้ขยายไปหลายแห่ง โดยเริ่ม และก่อตั้งสถาบันหลักคือ เทคโนโลยีไทยสุรินทร์

ต่อมา พ.ศ.2513 รัฐบาลกำหนดนโยบายให้เอกชนเข้าร่วมแบ่งเบาภาระการจัด การศึกษาระดับอุดมศึกษา ดร.สุข พุคยากรณ์ จึงได้เริ่มก่อตั้งวิทยาลัยศรีปทุม โดยได้รับพระมหา

กรุณาริบคุณจากส่วนดี๊ดพระราชบรมราชนนีทรงพระราชาท่านนามวิทยาลัยและ เสด็จพระราชดำเนินเปิดอาคารเรียนหลังแรกเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2515

พ.ศ.2529 คร.สุข พุคยาภรณ์ ได้พิพากย์มาเอาไว้สั่ต่อการดำเนินกิจการของวิทยาลัย แห่งนี้ด้วยการหาผู้ทรงคุณวุฒิมีประสบการณ์มาบริหาร และเป็นอาจารย์สอนที่มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนามาได้ย่อท้อ จนทบวงมหาวิทยาลัยได้เปลี่ยนประเภทจาก วิทยาลัย มาเป็น มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2530 ก่อให้เกิดความภูมิใจ

พ.ศ.2531 เป็นต้นมา มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารตำแหน่ง ต่างๆ เพื่อมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษา และสร้างคนให้มีคุณภาพจัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ นักศึกษาเลือกเรียน ได้ตามเวลา ตามความถนัด ตามความสามารถ และตามภาวะเศรษฐกิจ นักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ปัจจุบันวิทยาลัยในเครือไทย-เทศ มีวิทยาลัยในเครือทั้งสิ้น 9 วิทยาลัย มีโครงสร้าง องค์กร ดังรูปภาพที่ 2. และแสดงตราสัญญาลักษณ์กลุ่มวิทยาลัยในเครือไทย-เทศ ดังภาพประกอบ ที่ 1. โดยมีวิทยาลัยที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด โดยแบ่งเป็นมีทั้ง ในเขต กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล มีทั้งหมด 4 วิทยาลัย ดังนี้

1. วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ	เขตกรุงเทพมหานคร
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณบริหารธุรกิจ	เขตกรุงเทพมหานคร
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีวัฒนานิยมบริหารธุรกิจ	เขตกรุงเทพมหานคร
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาวิทย์บริหารธุรกิจ	เขตนonthbury

และเขตต่างจังหวัด มีทั้งหมด 5 วิทยาลัย ดังนี้

1. วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี จังหวัดชลบุรี	
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยอโยธยาบริหารธุรกิจ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีเชียงราย จังหวัดเชียงราย	
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีสิริวัฒนานิยมบริหารธุรกิจ จังหวัดพิจิตร	
5. วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	

1.2 ปรัชญาวิทยาลัย

กลุ่มวิทยาลัยในเครือไทยเทศ มุ่งมั่นที่จะพัฒนา และสร้างคนให้มีคุณภาพจัด การศึกษา โดยใช้คำ 2 คำ ในการพัฒนา คือ “คุณภาพ” หมายถึง นักเรียน นักศึกษาจะต้องมีความรู้ ทั้งวิชาสามัญ และวิชาชีพอย่างเป็นเลิศ ได้นำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่ง ตรงกับความต้องการของสังคม และสถานประกอบการ และ “คุณธรรม” หมายถึง การให้นักเรียน

นักศึกษาทุกคนมีวินัย และมีความรับผิดชอบ นอกร้านนี้วิทยาลัยนำหลัก 10 ประการ คำว่า “คุณภาพ คุณธรรม” มาใช้ดื่อปฎิบัติ ก่อไว้คือ

1. สถานศึกษาสามารถรับเรียนเหมาะสมกับการ เป็นที่ให้หาความรู้ ทั้งห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องปฏิบัติ โรงอาหาร และบริเวณทั่วไป
2. ครู-นักเรียน แต่งกายมีระเบียบ วินัยมีสัมมาคาระเคารพเชื่อฟัง พูดจาไฟแรง จิตใจอ่อนโยน และมีน้ำใจให้กันและกัน
3. อุปกรณ์เครื่องมือในการเรียนการสอน และการทดลองพร้อมเหมาะสม กับหลักสูตรและจำนวนนักเรียน มีการจัดระบบระเบียบการคุ้มครองฯ และ การใช้อ่างถังถูกต้อง
4. คุณภาพการสอนพร้อมสื่อการสอน และสมุดใบงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรและ ถูกต้อง
5. การควบคุมดูแลการเรียนการสอนอย่าง ใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพเป็นไป ตามหลักสูตร
6. ระบบการบริหารต้องมีขั้นตอนระเบียบ แบบแผนและทำงานกันเป็นทีม รับ พึงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ตำราทางวิชาการสำหรับค้นคว้า มีเพียงพอสำหรับความต้องการของนักเรียน
8. ชั่วโมงและสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ได้และสามารถนำไปประยุกต์หรือเป็นแนวทาง สำหรับดำเนินชีวิตประจำวัน
9. การแสดงออกของครู-นักเรียน ในกิจกรรมต่างๆ ทั้งกีฬา ชัมนรม และอื่นๆ สม่ำเสมอ
10. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ ที่มีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับสังคมได้ อย่างมีความสุข

1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

กลุ่มวิทยาลัยในเครือไทยแทค มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้น โดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่ง ทำให้มีความจำเป็นต้องเน้น และปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้น ในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงสังคมในสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย

1. รู้จักพึงตนเอง ขยาย หมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. มีความซื่อสัตย์ ประหมัด และรู้จักอดทน

3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เสียสละและมีน้ำใจ
4. เป็นผู้มีระเบียบวินัย รักและภูมิใจในสถาบัน
5. เป็นผู้ที่มีความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ
6. มีความตระหนักในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. มีความงดงามภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.4 วิสัยทัศน์

วิทยาลัยในเครือไทย-เทศ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังต่อไปนี้ “จัดการศึกษามุ่งหวังผลิต นักเรียน นักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เป็นเลิศด้านวิชาการ และ เทคโนโลยี พร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและสังคมในโลกยุคโลกาภิวัตน์” ซึ่งจะประกอบไปด้วย พันธกิจ (Mission) ทั้ง 3 ด้าน ดังตารางที่ 2.1

1.5 เป้าหมายของวิทยาลัยในเครือไทย-เทศ

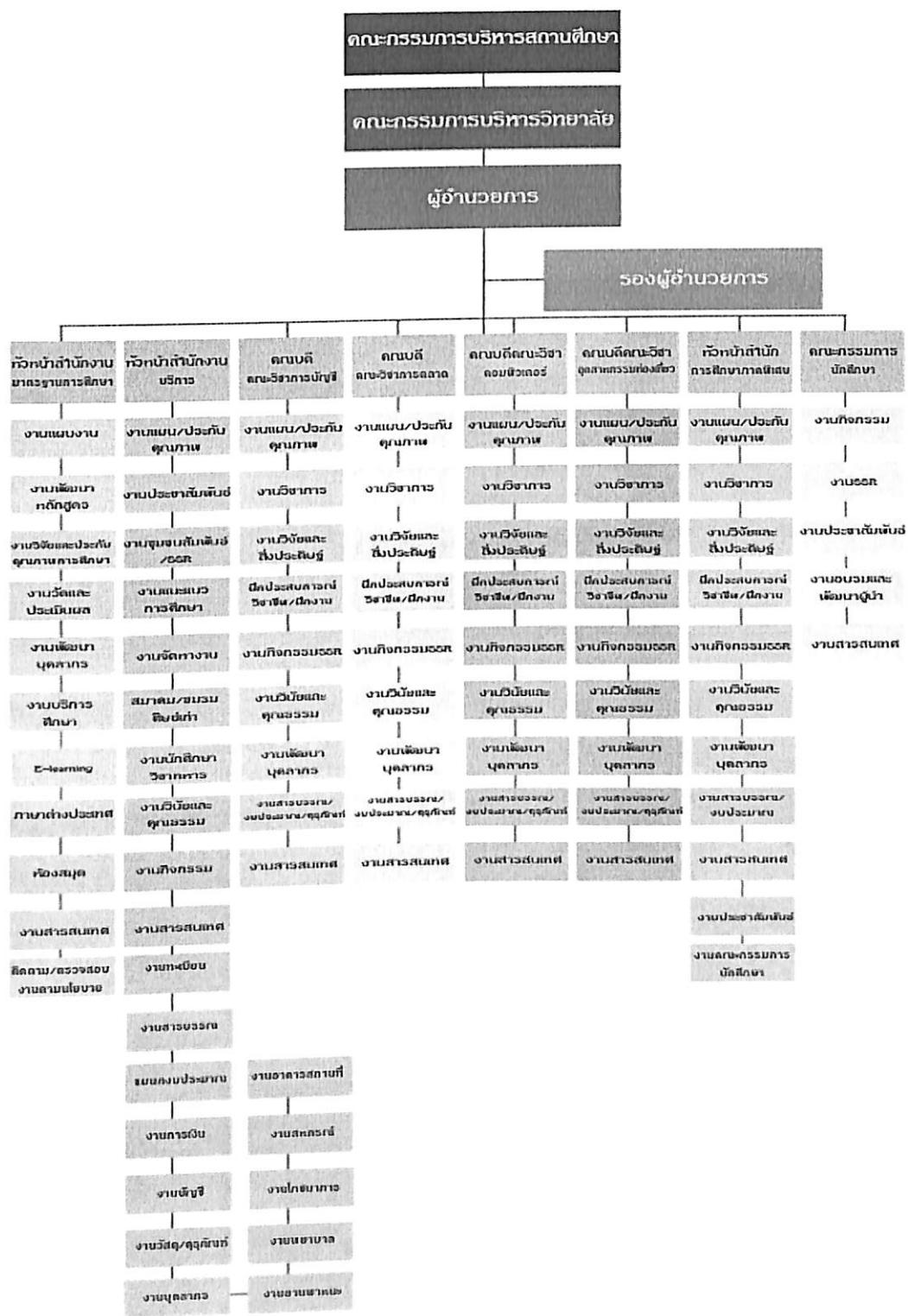
วิทยาลัยในเครือไทย-เทศ ได้กำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) ของวิทยาลัยในเครือ เอาไว้ โดยมุ่งเน้นไปที่ นักเรียน นักศึกษา ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการ ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเดียวกัน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบ ไปด้วย

1. จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและ มีคุณธรรม
2. พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถมีคุณธรรมสอดคล้องกับ สาขาวิชาที่สอน
3. พัฒนาปรับปรุงอาคารเรียน สภาพแวดล้อม สื่อ อุปกรณ์การเรียนการ สอนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการและบรรยายกาศการทำงานให้เป็น ประชาติปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมิน คุณภาพภายในที่เหมาะสม
5. จัดระบบบริหารและสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมี โอกาสได้เรียนอย่างเต็มที่
6. จัดกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งส่งเสริมด้านทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ให้ สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

7. ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่จบหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 และผู้เรียนสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพได้รับรางวัลจากการแข่งขันทางวิชาการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อระดับสูงซึ่งได้

ตารางที่ 2.1 วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ(Mission)และนโยบาย (Policy Statement) ของวิทยาลัยในเครือไทย-เทค

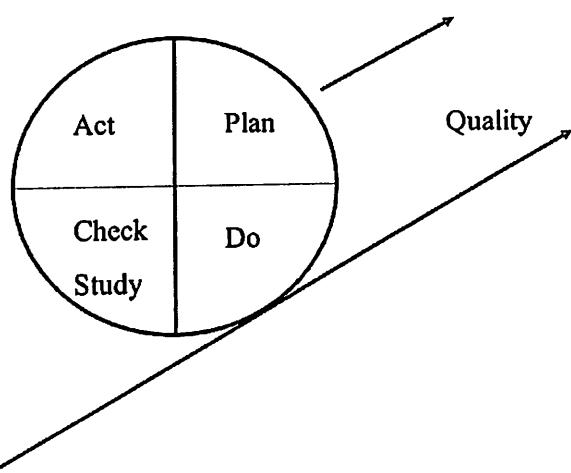
วิสัยทัศน์ (Vision)		
“จัดการศึกษามุ่งหวังผลิต นักเรียน นักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เป็นเลิศด้านวิชาการ และ เทคโนโลยี พร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและสังคมในโลกยุคโภคภัณฑ์”		
พันธกิจ (Mission)		
ด้านการเรียนการสอน	ด้านภาควิชาพื้นฐาน	ด้านภาควิชาบริหารธุรกิจ
1. แผนการสอน / เทคนิคการสอน / สื่อการสอน 2. เกมส์ / กิจกรรม 3. การรายงานหน้าชั้นเรียน 4. การศึกษาดูงาน 5. การเชิญวิทยากรบรรยาย 6. กรณีศึกษา 7. งานวิจัย	1. พัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ 2. เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม 3. เวทีแห่งการสร้างสรรค์ 4. พัฒนาคุณภาพและเพิ่มนุ่มคล่องไว 5. เสริมสร้างอัชจริยะแห่งภูมิปัญญา	1. ความร่วมมือกับสถานประกอบการ 2. พัฒนามาตรฐานที่มีอิทธิพลต่อแรงงาน 3. การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย SME'S 4. การฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้หรือบริการแก่ประชาชนทั่วไป 5. งานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์
นโยบาย (Policy Statement)		
นโยบายวิทยาลัย	นโยบายคุณภาพ	
- วิทยาลัยในเครือไทย-เทค มุ่งมั่นที่จะพัฒนาและสร้างคนให้มีคุณภาพจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เลือกเรียนได้ตามเวลา ตามความถนัด ตามความสามารถ และตามสภาพแวดล้อม นักเรียน/นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่งและมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	- วิทยาลัยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียน นักศึกษาให้เป็นผู้ประพฤติดี มีความรู้และเทคโนโลยีก้าวไกล ซึ่งจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบและชุมชน ด้วยจิตสำนึกที่มีความรับผิดชอบของครุอาจารย์ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยในเครือ	

gap ประกอบที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มวิทยาลัยในเครือไทย-เทค

1.6 วิธีการดำเนินงานของวิทยาลัยในเครือไทย-เทศ

กลยุทธ์การนำนโยบายทางวิชาการสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 45 ตัวบ่งชี้ (ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ) จากข้อกำหนดของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่กำหนดขึ้น วิทยาลัยในเครือไทย-เทศ เลือกการใช้วงรุ่ปภาพ PDCA. ดังรูปภาพที่ 2.3 เพื่อการปฏิบัติโดยมีแนวทางดังตารางที่ 2.3 ต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 2.3 วงรุ่ปภาพ PDCA ของการพัฒนาระบบข้าราชการไทย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

ตารางที่ 2.3 การนำ PDCA สู่การปรับกับวิทยาลัยในเครือ ไทย-เทศ

P : การวางแผนงานของวิทยาลัย (Plan)
<ul style="list-style-type: none"> - ได้บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษาและชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาและชุมชนมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ภายใต้ต่อไปนี้ มาตรฐานว่าต้องการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในด้านใด ระดับใด มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับตัดสินระดับความสำเร็จ มีการวางแผนออกแบบกรอบการประเมินมาตรฐาน เพื่อนำไปปฏิบัติโดย ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้เสนอแผนการปฏิบัติการตลอดจนระบบการกำกับติดตาม
D : การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Do)
<ul style="list-style-type: none"> - ได้กำหนดคปภทินปฏิบัติงานและดำเนินงานตามมีกลไกการกำกับ ติดตามตรวจสอบ จากผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นระยะๆ ตามตารางที่กำหนด และมีการรายงานผลความก้าวหน้าทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร
C : การตรวจสอบติดตาม (Check)
<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนประเมินตนเองแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุม กำกับนิเทศและประเมินการดำเนินงานและรายงานผลต่อที่ประชุมและผู้บริหาร
A : การพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงาน (Act)
<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำผลการประเมินมาจัดทำเป็นรายงานการประเมินตนเองเผยแพร่ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการจัดประชุมเพื่อการระดมความคิดเห็นกับการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป หากผลการประเมินปรากฏว่ามาตรฐานการศึกษาด้านใดมีการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดสถานศึกษาจะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุง โดยมีการกำหนดขุ้นวิธี แผนปฏิบัติการ ระยะเวลาการดำเนินการ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานและวิธีการติดตามประเมินผล แผนพัฒนาปรับปรุงดังกล่าวจะนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาและขอรับการสนับสนุน

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ

2.1 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ

การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย
เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555 - 2569
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

1. ด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดย
 - 1.1 รักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับ ปวช. การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับ ปวส.
 - 1.2 ลดปัญหาการออกกลางคัน โดยวางเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ 5 ด้วย
การป้องกัน/คุ้มครองบุคคล การวิจัยพัฒนา แก้ปัญหารายวิชาลัย/ราย
สาขาวิชา การวิเคราะห์แก้ปัญหาเชิงระบบ กลุ่มเป้าหมายใน 50
วิทยาลัยที่มีปัญหาการออกกลางคันสูง
 - 1.3 จัดการเรียนการสอนในระดับพื้นที่และภาพรวมตามความต้องการใน
แต่ละสาขา
 - 1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนสายอาชีพด้วยระบบโควตา
 - 1.5 เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้เสียต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาใน
เชิงรุก ซึ่งได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครอง
2. ด้านการขยายโอกาสในการเรียนอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
 - 2.1 จัดอาชีวศึกษารอบคุณทุกพื้นที่ สาขาอาชีพ การขยาย
กลุ่มเป้าหมาย
 - 2.2 จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาในรูปแบบกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด
และกรุงเทพมหานคร รวม 19 สถาบัน และสถาบันการอาชีวศึกษา
เกษตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 แห่ง
 - 2.3 จัดตั้งสถานศึกษาอาชีวะฯ ภายในกลุ่มอำเภอชั้นหนึ่ง
 - 2.4 ส่งเสริมการจัดอาชีวะฯ แคน帝ส์สันติสุข ศูนย์ฝึกอบรมอาชีวะ
อาชีวะสองระบบ และการจัดหลักสูตรอาชีวะห้องถัง แสดงนับสนุน
ทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส
 - 2.5 มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของ
ตลาดแรงงาน สาขาที่เป็นนโยบายรัฐบาล และการเพิ่มจีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการจัดอาชีวศึกษา

แนวทาง อาทิ ปี โครงการฯ การสร้างเกย์ตรรุ่นใหม่ ครัวไทยสู่ครัวโลก พลังงานทดแทน โลจิสติกส์/รถไฟความเร็วสูง อัญมณี ยานยนต์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ท่องเที่ยว/โรงแรม ฯลฯ

- 2.6 ขยายกลุ่มเป้าหมายอาชีวะในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวะเพื่อคนพิการ อาชีวะวัยแรงงาน อาชีวะสูงวัย อาชีวะเพื่อสตรี อบรมระยะสั้น/ตลาดนัดอาชีพ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เที่ยบโอน ความรู้และประสบการณ์ เพื่อต่อยอดและพัฒนาทักษะทั้ง Upgrade Skills และ Re Skills ร่วมจัดอาชีวศึกษาในสถานพินิจ เรือนจำ ค่ายทหาร และ อปท. ฯลฯ
- 2.7 สนับสนุนให้หน่วยงาน/องค์กร ร่วมจัดอาชีวศึกษาชั้งได้แก่ สถานประกอบการ อปท. และภาคเอกชนจากสาขาอาชีพต่างๆ ฯลฯ
- 2.8 จัดอาชีวะทางเลือก อาชีวะพาณิชย์ อาชีวะเชิงอาชีวศึกษา วิทยาศาสตร์ อาชีวะอินเตอร์ และอาชีวะเที่ยบ โอนประสบการณ์
- 2.9 เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่าย วิทยุเพื่อการศึกษาและพัฒนาอาชีพ (R-radio network)

3. ยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษา

- 3.1 ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน ส่งเสริมคุณภาพและสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษา โดย
 - พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Constructionism, Project Based Learning Authentic Assessment, การเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์จากการเรียนในสถานที่จริง/สถานการณ์จริง อาทิ Fix It Center และกรณีศึกษา
 - พัฒนาระบบนิเทศ การจัดการความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จากครุรุ่นพี่สู่ครุรุ่นใหม่ (นิเทศภายใน) และการนิเทศทางไกล
 - สร้างความเข้มแข็งการป้องกันคุณภาพภายใน สนับสนุนให้ทุกวิทยาลัย ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีมาก และเตรียมพร้อมรับการประเมินระดับสาขาวิชา
 - ยกระดับคุณภาพสถานศึกษายานพาณิชย์ ให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้ง ตามความต้องการของพื้นที่ และการให้บริการ กลุ่มเป้าหมายพิเศษ อาทิ คนพิการ, วัยทำงาน, สูงวัย, สตรี ฯลฯ

- ใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน สนับสนุนความพร้อมในด้าน Hardware สำหรับการเรียนการสอน ส่งเสริมการประมวลสื่อ/สื่อออนไลน์ และจัดตั้งวิทยาลัยด้านแบบการใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน
 - พัฒนาครู สร้างเครือข่ายครู Social Media และ Network สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 - จัดหาสื่อ/หนังสือ วัสดุฝึก อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัยและเพียงพอ

3.2 ระดับผู้เรียน ยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency) โดยใช้ V-NET การประเมินด้านมาตรฐาน วิชาชีพ และ การประเมินระดับห้องเรียน สร้างเสริมทักษะอาชีพในอนาคตด้วยกิจกรรมองค์กรวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม วิถีประชาธิปไตย ความมีวินัย เสริมสร้างทักษะชีวิต ความสามารถด้านนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ การเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะการคิดแบบพื้นฐาน Competency Based Technology Based Green Technology และ Creative economy รวมทั้งการแก้ปัญหาด้าน

3.3 เตรียมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคม ASEAN โดยการเพิ่มจำนวน
สถานศึกษา English Program (EP) Mini English Program (MEP)
ทุกจังหวัด ใช้หลักสูตร/สื่อต่างประเทศ สนับสนุนการฝึกงาน
ต่างประเทศ/บริษัทต่างประเทศและในประเทศไทย ยกระดับทักษะด้าน^{ภาษาอังกฤษ}ในงานอาชีพ ส่งเสริม การเรียนรู้ภาษาประเทศคู่ค้า
จัดระบบ Sister School ทุกประเทศใน ASEAN

4. ศ้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

4.1 ด้านบริหารทั่วไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการได้แก่ Web Portal, E-office และ Data based รวมทั้งการปรับภาพถ่ายผู้เชิงบาก

- 4.2 ด้านงบประมาณ ใช้แนวทาง Strategic Performance, Based Budgeting: SPBB และ Formula Funding โดยการจัดงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐาน ความเสมอภาค และตามนโยบาย, การกระจายอำนาจจัดซื้อจัดจ้าง, จัดทำงบประมาณค่าสาธารณูปโภคและค่าจ้างครุให้เพียงพอ
- 4.3 ด้านบริหารงานบุคคล สร้างเครือข่ายครุ/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการ ให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา
- 4.4 ด้านการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนา การจัดอาชีวศึกษา ดังนี้
- องค์กร/สมาคมวิชาชีพ สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันการศึกษา กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันประกอบการ ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การฝึกงาน ฯลฯ
 - ประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน
 - องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ VOCTECH, CPSC /APACC, SEARCA และ UNIVOC ฯลฯ
 - ประเทศต่างๆในภูมิภาคของโลก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อิสราเอล ญี่ปุ่น เคนมาร์ก เยอรมัน ฯลฯ

2.2 มาตรฐานการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐาน 7 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ

ข้อกำหนดที่ 1 สถานศึกษาควรจัดการพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่อง ต่อไปนี้

- 1.1 มีความรู้และทักษะวิชาชีพตามหลักสูตร ที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
 - 1.2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการค้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมายุกต์ใช้ในงานอาชีพได้
 - 1.3 ทักษะในการใช้ภาษาสื่อสาร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - 1.4 ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม
 - 1.5 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ดึงในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมุน്�ย์สัมพันธ์ที่ดี
 - 1.6 ความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพและหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา
 - 1.7 ความรู้และทักษะในการทำงานทำ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.8 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการหรือหน่วยงานพึงพอใจ
- ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ**
- มีความรู้และทักษะวิชาชีพตามหลักสูตร ที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
 - ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถประยุกต์หลักการทำงานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มา ใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ
 - ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสาร ด้านการฟัง การอ่าน การเขียน และการสนทนากับภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
 - ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม
 - ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ดึงในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมุน्�ย์สัมพันธ์ที่ดี

- ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
- ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำในสถานประกอบการ ประกอบอาชีพ อิสระและศึกษาต่อภายใน 1 ปี
- ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ ที่มีต่อกุญแจยังไงที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อกำหนดที่ 2 สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 2.1 ร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- 2.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย ตั้งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา ตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 จัดระบบคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสม และเพียงพอในแต่ละสาขาวิชา
- 2.3 จัดสถานที่เรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานสถานที่ศึกษาด้านคว้าให้เหมาะสมกับ สาขาวิชา ทั้งในสถานศึกษา สถานประกอบการและแหล่งการเรียนรู้
- 2.4 จัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- ระดับคุณภาพของหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาตาม ความต้องการของตลาดแรงงาน
- ระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการฝึกทักษะวิชาชีพ มีการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตาม ธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพและพึงพอใจต่อกุญแจการสอน
- ร้อยละของงบประมาณที่สถานศึกษาจัดซื้อวัสดุฝึก อุปกรณ์สำหรับการจัดการ เรียนการสอนอย่างเหมาะสม
- ระดับความเหมาะสมและเพียงพอของระบบคอมพิวเตอร์ในแต่ละสาขาวิชา
- ระดับความเหมาะสมในการจัดอาคารเรียนอาคารประกอบห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการ โรงฝึกงานพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับ วิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

- ระดับคุณภาพการจัดระบบความปลอดภัย ของสถาปัตยกรรม สำหรับความ安全ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
- ร้อยละของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- จำนวนครั้งหรือปริมาณในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
- จำนวนสถานประกอบการที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคีและระบบปกติ
- จำนวนคนต่อชั่วโมงของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือภูมิปัญญาห้องถินที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน
- อัตราส่วนของผู้สอนประจำที่มีคุณวุฒิค้านวิชาชีพต่อผู้เรียน ในแต่ละสาขาวิชา
- อัตราส่วนของผู้สอนประจำต่อผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อกำหนดที่ 3 สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการดูแลผู้เรียนและจัดกิจกรรมดังนี้

- 3.1 จัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียน อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
- 3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมค้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพรวมทั้งค้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์
- 3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม ประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- จำนวนครั้งของการจัดให้ผู้เรียน พนักงานอาจารย์ที่ปรึกษา
- จำนวนครั้งของการจัดบริการ ตรวจสอบสารสนเทศดีให้กับผู้เรียน
- ร้อยละของผู้เรียนที่ออกกลางคันเมื่อเทียบกับแรกเข้า
- จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ รวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์
- จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม

ข้อกำหนดที่ 4 สถานศึกษาควรมีการบริการวิชาชีพสู่สังคม ดังนี้

- 4.1 บริการวิชาชีพที่เหมาะสม ตามความต้องการของชุมชน สังคม องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง
- 4.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริการวิชาชีพอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับแผนการบริการวิชาชีพที่กำหนด

ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม

- จำนวนและประสิทธิผลของกิจกรรมโครงการที่ให้บริการวิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นและกิจกรรม/โครงการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชน
- ร้อยละของงบประมาณในการจัดกิจกรรมโครงการ ที่ให้บริการวิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรมโครงการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชนต่องบดำเนินการทั้งหมด

มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย

ข้อกำหนดที่ 5 สถานศึกษาควรมีการจัดการเกี่ยวกับนวัตกรรมและการวิจัย ดังนี้

- 5.1 ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงงานที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
- 5.2 จัดสรรงบประมาณในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงงานที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

5.3 จัดการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้าง และพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย

- จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการที่นำไปใช้ประโยชน์ใน การพัฒนาการเรียนการสอน การประกอบอาชีพและ หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและประเทศซึ่งนำไปสู่การแข่งขันในระดับชาติ
- ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการสร้างพัฒนา และเผยแพร่นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการต่องบประมาณทั้งหมด
- จำนวนครั้งและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ

ข้อกำหนดที่ 6 ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

- 6.1 ใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในการพัฒนาความร่วมมือ ของบุคลากรในสถานศึกษา และหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 6.2 จัดระบบการคูณบุคลากรของสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมตาม จรรยาบรรณ มาตรฐานวิชาชีพ
- 6.3 จัดระบบสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่าง เหนือ群衆

ตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ

- ระดับคุณภาพการบริหารของผู้บริหารที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และการมี ส่วนร่วมของประชาชนอาชีวศึกษา ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้
- ร้อยละของบุคลากรในสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณมาตรฐาน วิชาชีพได้อย่างถูกต้อง เหนือ群衆
- ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้ของ สถานศึกษา
-

มาตรฐานที่ 7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

7.1 ระดับคุณภาพในระบบการประกันคุณภาพภายใน

7.2 ระดับคุณภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2555

ส่วนที่ 2 การฝึกอบรมวิชาชีพ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐาน 1

มาตรฐาน 10 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 8 ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 10 ตัวบ่งชี้

8.1 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการบริหารจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น

8.2 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่
สอดคล้องกับความต้องการชุมชน

8.3 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา

8.4 ระดับคุณภาพในการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

8.5 ระดับคุณภาพในการประเมินทรัพยากรในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น

8.6 ร้อยละของครูผู้สอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ได้รับการพัฒนา

8.7 ระดับคุณภาพในการบริหารการเงินและงบประมาณ

8.8 ร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีผลการฝึกอบรม

8.9 ร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรเทียบกับแรกเข้า

8.10 ระดับความพึงพอใจของผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่มีต่อการนำความรู้
ความสามารถไปใช้ประโยชน์

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

3.1 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation)

การดำเนินกลยุทธ์ ถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

Pro.Dr.Lawrence G. Hrebiniak (2008) แห่งวิทยาลัยธุรกิจ Wharton มหาวิทยาลัย Pennsylvania กล่าวว่า “การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนหรือ เป็นชุดของกิจกรรมที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งส่งเสริมให่องค์กรสามารถใช้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้น การขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความเป็นรูปธรรม ได้หากปราศจากซึ่งแนวทางการดำเนินกลยุทธ์ ที่ได้มีการวางแผนมาเป็นอย่างดีแล้วอยู่ ไม่สามารถนำองค์กรไปสู่การบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ได้ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติผู้บริหารทุกระดับและพนักงานทุกคนจะต้องมีความมุ่งมั่น และมีพันธะผูกพันรวมทั้งมีความรู้ ศึกษาและเข้าใจของกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่งไปสู่การดำเนินกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิผล”

Wheelen and Hunger (2012) กล่าวว่า “การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ คือ การนำกิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นมาใช้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกลยุทธ์ได้ ซึ่งการปฏิบัติตามกลยุทธ์นั้นจะเป็นกระบวนการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดทำงบประมาณเพื่อรับรองรับแผนปฏิบัติการนั้น

Higgins and Vincze (2012) กล่าวว่า “ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัตินั้น กิจกรรมการบริหารเกือบทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การควบคุมองค์กร การจัดองค์กร การสร้างแรงจูงใจ การนำองค์กรมาบรรลุผล การสื่อสาร และการสร้างนวัตกรรม กิจกรรมทั้งหมดจะถูกประยุกต์เข้ามาอยู่ในกระบวนการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติไม่มากก็น้อย” ซึ่ง Piece and Robinson (2012) ได้กล่าวเสริมว่า การดำเนินการเพื่อให้ทรัพยากรขององค์กร ได้รับการควบคุมให้เป็นไปในทิศทางตามยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิผลกลไกต่างๆ เช่น โครงสร้างองค์กร ระบบสารสนเทศ รูปแบบของภาวะผู้นำ การมองหมายงานแก่ผู้บริหารหลัก งบประมาณ การให้ผลตอบแทน และระบบควบคุมทั้งหมดล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติทั้งสิ้น

Certo and Certo (2016) ได้กล่าวถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติว่า เป็นการนำกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อไปสู่ความเป็นจริง กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นหากปราศจากซึ่งการนำไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นมาอย่างมีคุณค่าจะกลายเป็นสิ่งไร้ค่าโดยสิ้นเชิง ในความเห็นของเซอร์โต การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติจำเป็นต้องอาศัยทักษะพื้นฐานที่สำคัญ 4 ทักษะ คือ

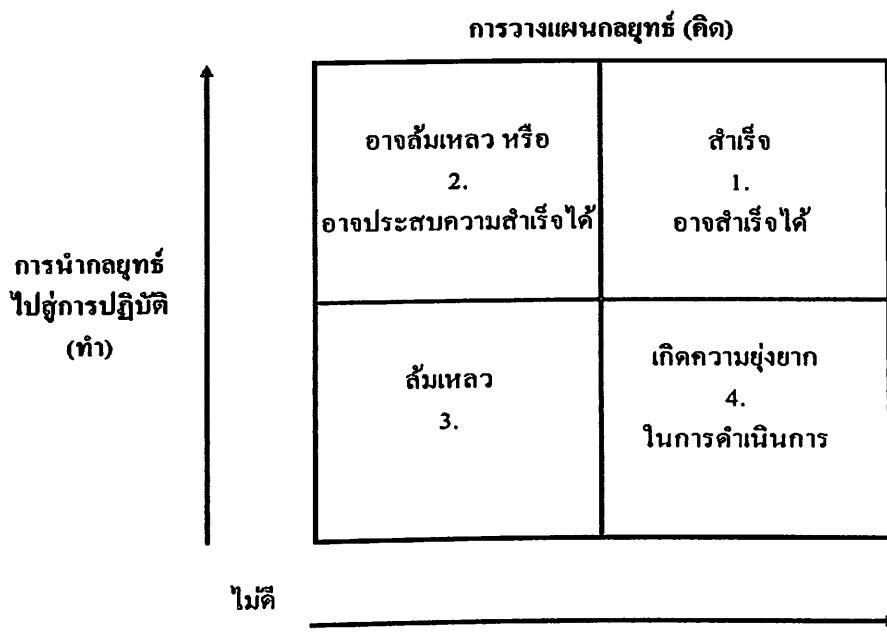
1. ทักษะการปฏิสัมพันธ์ (Interacting Skill) คือ ความสามารถในการบริหารคน ในขณะที่มีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารที่ถือได้ว่าเป็นผู้ที่สามารถ

นำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ที่สุด คือ ผู้บริหารที่สามารถเข้าใจถึงความรู้สึก กลัวและความรู้สึกับข้องใจของคนอื่นในขณะที่มีการนำกลยุทธ์ไปสู่ การปฏิบัติ ผู้บริหารเหล่านี้จะให้ความเห็นอกเห็นใจกับสมาชิกในองค์กรและ จะหาช่องทางในการต่อรองเพื่อจะหาหนทางที่ดีที่สุดในการนำกลยุทธ์ไปสู่ การปฏิบัติ

2. ทักษะในการจัดสรร (Allocating Skill) เป็นความสามารถในการจัดสรร ทรัพยากรที่จำเป็นขององค์กร ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ผู้ที่สามารถนำ กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ สำเร็จจะต้องมีความสามารถพิเศษในการจัดตาราง งาน จัดตารางเวลาของบุประมาณ จัดสรรเงินและทรัพยากรอื่นๆ ที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
3. ทักษะในการเฝ้าระวัง (Monitoring Skill) เป็นความสามารถในการใช้ สารสนเทศในการระบุว่าปัญหาที่ขัดขวางการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้เริ่ม เกิดขึ้นหรือยัง ผู้ที่สามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ดีจะสามารถกำหนด ระบบการทวนกลับที่สามารถบอกเขาได้ตลอดเวลาถึงสถานะของการนำกล ยุทธ์ไปสู่

3.2 ความสำคัญของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

Kaplan and Norton (2001) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “The Strategy-Focused Organization” ว่า ความสามารถในการดำเนินการให้ได้ตามแผนกลยุทธ์นั้นมีความสำคัญยิ่งกว่า คุณภาพของตัวแผนกลยุทธ์เอง การแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการ กำหนดค่าของกรรมการบริหารจัดการ จากผลการสำรวจในช่วงต้นศตวรรษที่ 1980 พนว่า มีกลยุทธ์ที่ ได้รับการกำหนดขึ้นมาเป็นอย่างดีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 10 เท่านั้น ที่ถูกนำไปถือปฏิบัติอย่างได้ผล หลังจากนั้น ในปี 1999 มีบทความที่ตีพิมพ์ในนิตยสารฟอร์จูน ที่กล่าวถึงความล้มเหลวประการหนึ่ง ของ CEO. คือ การให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์อย่างมากจนนำไปสู่ความเชื่อพิคาย ที่ว่ากลยุทธ์ที่เหมาะสมนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเดียวที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้

ภาพประกอบที่ 2.4 ความสัมพันธ์ของการวางแผนกลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
ที่มา : Kaplan and Norton (2001)

จากภาพประกอบที่ 2.4 จะเห็นถึงความสำคัญของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ จากตารางช่องที่ 1 แสดงให้เห็นว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์จะประสบความสำเร็จโดยสมบูรณ์ ได้จะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม และจะต้องมีกระบวนการที่ดีในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติด้วยในช่องที่ 3 ของตารางแสดง ให้เห็นว่า ถ้าการวางแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม และไม่มีกระบวนการที่ดีในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ องค์กรก็จะประสบกับความล้มเหลวในช่องที่ 2 และช่องที่ 4 จะเป็นการเน้น ให้เห็นถึงความสำคัญของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ยิ่งขึ้น โดยในช่องที่ 4 นั้นจะเห็นได้ว่าแม้ จะมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ดี แต่ถ้ากระบวนการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติไม่ดีแล้ว จะมีความยุ่งยากในการดำเนินการ และเป็นการยากในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ สำหรับในช่องที่ 2 นั้น แม้ว่าการวางแผนกลยุทธ์จะไม่ดี แต่ถ้ามีกระบวนการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่ดี อาจจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแผนซึ่งมีโอกาสที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กรได้

3.3 ขั้นตอนของการพัฒนาองค์กรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

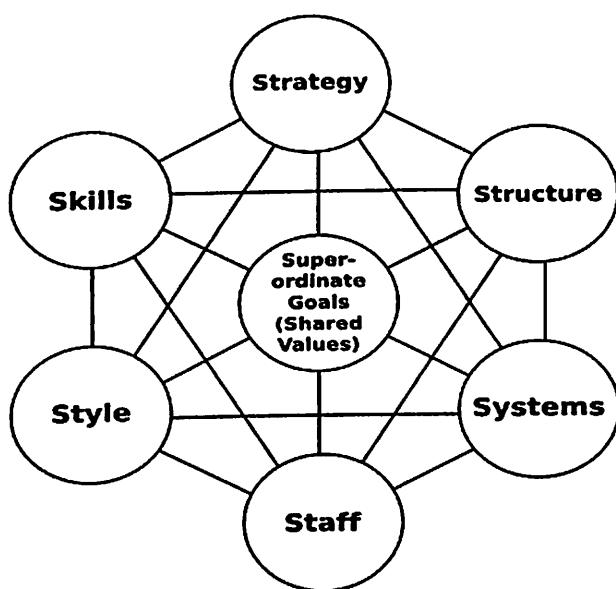
หลังจากที่องค์กรได้วางวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าวแล้ว ก็จะมาถึงขั้นตอนของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งโดยปกติองค์กรต่างๆก็มักใช้การวางแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยการแปลงกลยุทธ์ต่างๆ ที่จะนำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการนั้นนอกจากระดับองค์กรแล้ว “สิ่งที่อยู่ในแผนกลยุทธ์” แล้ว ก็ยังต้องคำนึงถึง “สิ่งที่ต้องทำ” กับองค์กรเพื่อให้องค์กรสามารถที่จะนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลได้ด้วย

แนวคิดนี้ได้รับการเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี ก.ศ.1980 โดย Robert Waterman , Tom Peter and Julien Phillips แนวคิดนี้ต้องการนำเสนอว่า ประสิทธิภาพขององค์กรธุรกิจเกิดจากความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ 7 ประการ ของธุรกิจว่ามีลักษณะและมีสภาพอย่างไร จึงเป็นที่มาของคำพห์คำนึงว่า Mckansey's 7 S แบบจำลอง 7-S นี้เป็นกรอบการพิจารณา และการวางแผน เพื่อการกำหนดกลยุทธ์ในองค์กร โดยการประสานองค์ประกอบทั้ง 7 ตัว ให้สอดคล้อง ประสานกัน ตัวแปรแต่ละตัวมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กร เริ่มต้นแต่การกำหนดกลยุทธ์ องค์กรเกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงสร้างองค์การ เป้าหมายขององค์กร ระบบการดำเนินงาน ทักษะที่ใช้ในการ ทำงาน บุคลากร รูปแบบพฤติกรรมของพนักงาน และเป้าหมายที่ต้องการ ตามแนวความคิดความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 7 ของ McKinsey's ประกอบเป็นโครงร่าง (McKinsey's 7S Framework) ตามภาพประกอบที่ 5 มีรายละเอียดดังนี้

- กลยุทธ์ (Strategy)** คือ การวางแผนกิจกรรมภายในองค์กร โดยให้แผนที่วางแผนขึ้นมา ได้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอก และภายในองค์กร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ช่วยสนับสนุนให้องค์กรมี จิตความสามารถหนึ่งเดียวและมีประสิทธิภาพ
- โครงสร้างองค์กร (Structure)** หมายถึง ลักษณะโครงสร้างขององค์การที่แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตาม หน้าที่ ตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า ตามภูมิภาค ได้อย่างเหมาะสม
- สไตล์ (Style)** สไตล์ในการทำงานของผู้บริหารนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของพนักงานภายใน องค์กร มากกว่าคำพูดของผู้บริหาร
- ระบบ (System)** เป็นการวิเคราะห์ถึงระบบงานขององค์กรในทุกๆ เรื่อง ทั้งเรื่อง ระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน เช่น ระบบสารสนเทศ ระบบการ วางแผน ระบบงบประมาณ ระบบการควบคุม ระบบการจัดซื้อ ระบบในการสร้าง

หาและคัดเลือกพนักงาน ระบบในการฝึกอบรม ตลอดจนระบบในการจ่ายผลตอบแทน

5. บุคลากร (Staff) หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
6. ทักษะ (Skill) เป็นการพิจารณาถึงทักษะหรือความเชี่ยวชาญขององค์กรโดยรวม ว่ามีความเชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญในด้านใด
7. ค่านิยม (Shared Value) หมายถึง ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์การ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภาพประกอบที่ 2.5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 7 ของ McKinsey's

ที่มา : McKinsey's 7S Framework

ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาองค์กรเหล่านี้ ควรได้รับการพิจารณาและเลือกนำมาบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการอันเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ด้วย โดยข้อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละประเด็นมีดังนี้

1. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ (Strategy)

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ คือ การพิจารณาว่ากลยุทธ์ที่องค์กรเลือกใช้นั้นเป็นกลยุทธ์ในลักษณะใด และจะส่งผลให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงองค์กรมากน้อยเพียงใดอย่างไร ซึ่งการจำแนกประเภทของกลยุทธ์ ตามลักษณะของผลกระทบในการปรับเปลี่ยนองค์กรทำได้ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ประเภทของกลยุทธ์ ตามลักษณะของผลกระทบในการปรับเปลี่ยนองค์กร

ประเภทของกลยุทธ์	ลักษณะของกลยุทธ์	การเปลี่ยนแปลงองค์กร
- กลยุทธ์แบบต่อเนื่อง Continuation Strategy	- ดำเนินการต่อไป ตามกลยุทธ์เดิมที่ เคยปฏิบัติมา	- ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน ขนาดใหญ่
- กลยุทธ์แบบที่เปลี่ยนเป็น ประจำ Routine Strategic Change	- การปรับกลยุทธ์ตามถูกทางหรือ เสื่อนไขอื่นที่ต้องทำเป็นประจำ	- อาจมีการเปลี่ยนแปลง วิธีการปฏิบัติงานบ้าง
- การเปลี่ยนกลยุทธ์ใน วงจำกัด Limited Strategic Change	- มีการเปลี่ยนแปลงมีผลติดต่อใหม่ หรือเฉพาะตลาดใหม่แต่ไม่แตกแนวไป จากเดิมมากนัก	- มีการปรับปรุง กระบวนการปฏิบัติงาน บ้าง แต่ไม่กระทบต่อ องค์กรโดยส่วนใหญ่
- การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ รุนแรง Radical Strategic Change	- เป็นการเปลี่ยนแปลงประเภทของ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กร	- มีการปรับเปลี่ยน โครงสร้างองค์กร ระบบงานเทคโนโลยีการ จัดอัตรากำลัง และ วัฒนธรรมองค์กร ฯลฯ อย่างมาก
- การปรับเปลี่ยนทิศทาง ขององค์กร organizational Redirection	- ได้แก่การเลิกประกอบกิจการเดิมและ หันไปประกอบกิจการอื่นแทน	- มีการเปลี่ยนแปลงในเกือบทุกส่วนขององค์กรใหม่ เกือบทั้งหมด

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์นี้ จะช่วยให้สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าถึง ขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงในส่วนต่างๆ ขององค์กรที่จะตามมาได้ ซึ่งนอกจากจะช่วยในการ เตรียมการสำหรับการปรับปรุงองค์กรแล้วก็ยังช่วยพิจารณาความเหมาะสมเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่ กำหนดขึ้นด้วย

ตารางที่ 2.5 กลยุทธ์ที่จะต้องทำให้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กร

กลยุทธ์	การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ต้อง สายการผลิตใหม่	- ต้องมีการจัดสายการผลิตขึ้นมาใหม่ และปรับระบบงาน ของส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดซื้อ โภคัช การจัดจำหน่าย และงานสนับสนุนเพื่อรองรับสายการผลิตใหม่
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ไม่ เกี่ยวเนื่องกับผลิตภัณฑ์เดิมหรือ การแตกตัว (Diversification)	- อาจต้องมีการตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมาดำเนินการ หรือจัด โครงสร้างองค์กรออกเป็นหน่วยตามยุทธศาสตร์ (Strategic Business Unit)
- การปรับเปลี่ยนระบบงาน เทคโนโลยีการผลิตหรือการรื้อ ^ร ปรับระบบงาน (business Process Reengineering)	- อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดโครงสร้างองค์กรให้ สอดคล้องกับกรรมวิธีการผลิต เช่น การเปลี่ยนวิธีการทำ น้ำดื่มประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแทนคน หรือ การใช้หุ่นยนต์แทนคนในการผลิตရถยนต์ ฯลฯ
- การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด โดยการเพิ่มหรือลดประเภทของ ลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย	- อาจต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับ กลุ่มเป้าหมาย ถ้าเป็นองค์กรที่จัดโครงสร้างตามกลุ่มลูกค้า เช่น การที่โรงพยาบาลของรัฐต้องเพิ่มช่องทางเฉพาะ สำหรับคนไข้ที่อยู่ในระบบประกันสังคม หรือการที่บริษัท ต้องจัดตั้งโซนวาร์ปใหม่สำหรับลูกค้าแต่ละระดับรายได้ ฯลฯ
- การเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดโดย การขยายหรือลดตลาดในเชิง ภูมิศาสตร์	- อาจต้องมีการปรับโครงสร้างโดยการจัดให้มีหน่วยคดีอนที่ (Mobile Unit) หรือการจัดโครงสร้างองค์กรตามภูมิศาสตร์ (Geographical Organizational Design)
- การร่วมทุน (Joint Venture)	- จะต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อดำเนินกิจการที่เกิด ^ร จากการร่วมทุนเนื่องจากนโยบายการบริหารบุคคลการเงิน ^ร และวัฒนธรรมองค์กรอาจแตกต่างไปจากเดิม
- การใช้การจ้างเหมาแทนการ ดำเนินการเอง	- อาจต้องมีการยุบโครงสร้างเดิมและให้คนออกจากงาน หรือ ^ร ไปปฏิบัติงานอื่น
การยุบเลิกกิจการ	ต้องมีการยุบเลิกโครงสร้างองค์กรเดิมและให้คนออกจากงาน หรือ ^ร ไปปฏิบัติงานอื่น

สิ่งสำคัญในการปรับโครงสร้างองค์กร ก็คือ การจัดแบ่งส่วนงานให้สอดคล้องกับ
กิจกรรมของหน่วยงาน โดยให้มีความคล่องตัวในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างมี
ประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์และปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร (Structure)

ในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์นี้ หากมีกลยุทธ์ที่จะทำให้โครงสร้างเดิมขององค์กรไม่สามารถที่จะนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนลักษณะการจัดโครงสร้างขององค์กรด้วย สำหรับกลยุทธ์ที่จะต้องทำให้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กรนี้ โดยแสดงในตารางที่ 2.5

3. สไตล์ (Style)

สไตล์ในการทำงานของผู้บริหารนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของพนักงานภายในองค์กร มากกว่าคำพูดของผู้บริหาร หลักในการบริหารมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและในแต่ละสถานการณ์ แต่ที่สำคัญที่ได้ยึดถือกันมาโดยตลอดคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) โดยมีการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่สำคัญๆ ทุกคนควรจะต้องรับรู้ รับทราบ ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันทำ รวมทั้งการใช้หลัก การบริหารแบบพื้นเมือง มีปัญหาหรือเรื่องอะไรที่สำคัญ จะปรึกษาผู้อาวุโส ซึ่งเป็นที่เคารพของทุกคน ไม่มีการเข้มงวดมาก มีการให้รางวัลและพร้อมที่จะไม่ให้รางวัลแก่คนที่ไม่ดี มีอะไรก็จะพูดกันแบบตรงไปตรงมา ดูผู้อาวุโส เป็นต้นแบบ (Modeling) สำหรับผู้บริหารระดับกลางจะต้อง ศึกษา Style การบริหารและวัฒนธรรมของหน่วยงานของตน เพราะ style การบริหารแต่ละคนไม่เหมือนกัน ต้องปรับรูปแบบการบริหารของเรามาให้เข้ากับนโยบายได้ วิธีการพูดหรือ approach กับนاخบางคนก็ไม่เหมือนกัน ต้องศึกษาว่า奈ยเป็นอย่างไร culture ของคณะเป็นอย่างไร

4. การปรับระบบงาน (System)

การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์บางครั้ง ทำให้องค์กรจำเป็นต้องปรับระบบกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่การปรับกลยุทธ์นี้ๆ ทำให้ต้องมีการปรับโครงสร้างขององค์กรด้วย ในการปรับระบบงาน เพื่อให้สอดคล้องกับ กลยุทธ์นี้ มีแนวทางปรับระบบงาน ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 การปรับระบบงานเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์

กลยุทธ์	การปรับระบบงาน
1. กลยุทธ์แบบต่อเนื่อง Continuation Strategy	- ระบบงานยังคงเดิมเป็นส่วนใหญ่ โดยอาจมีการปรับปรุงงานเล็กน้อยเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน
2. กลยุทธ์แบบที่เปลี่ยนเป็นประจำ Routine Strategic Change	- ระบบงานยังคงเดิมเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการปรับปรุงงานเล็กน้อยเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน
3. การเปลี่ยนกลยุทธ์ในวงจำกัด Limited Strategic Change	- อาจต้องมีการปรับระบบงานครั้งใหญ่ เช่น ปรับเทคโนโลยีการผลิตสร้างสายการผลิตขึ้นมาใหม่ หรือ รื้อปรับระบบงานเดิมทั้งหมด
4. การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์อย่างรุนแรง Radical Strategic Change	- มีการสร้างระบบงานใหม่ขึ้นมาองรับกลยุทธ์ โดยอาจคงระบบงานเดิมไว้บางส่วน หรืออาจรื้อทิ้งระบบงานเดิมทั้งหมด
5. การปรับเปลี่ยนทิศทางขององค์กร Organizational Redirection	- ระบบงานเดิมมักจะใช้การ "ไม่ได้" ซึ่งจำเป็นต้องออกแบบสร้างระบบงานใหม่

สำหรับเทคนิควิธีการปรับระบบงานนั้น ได้แก่

1. การปรับปรุงงานแบบ Work Simplification ซึ่งหมายถึงการปรับปรุงงานโดยการวิเคราะห์แยกออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ แล้วพิจารณา ตัด บูรรม หรือ แก้ไขให้ระบบงานสั้นขึ้น ใช้เวลาและทรัพยากรน้อยลง และ ง่าย สะดวกต่อการปฏิบัติมากขึ้น

2. การรื้อปรับระบบงาน (Business Process Reengineering) ซึ่งเป็นรื้อปรับระบบงานเดิมออกทั้งหมดในกระบวนการหนึ่งๆ แล้วออกแบบสร้างระบบงานใหม่ขึ้นมาแทนที่ โดยพิจารณาถึงการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้เพื่อทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างมาก เช่น การนำระบบอัตโนมัติ (Automation) มาใช้แทนคนในการผลิต หรืองานสำนักงาน

3. การปรับระบบงานโดยกิจกรรมการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ซึ่งหมายถึงการสร้างวัฒนธรรมในองค์กรให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีส่วนรวมในการคิดริเริ่ม และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพงานในส่วนต่างๆ ขององค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5. การปรับการจัดอัตรากำลังคน (Staff)

เมื่อมีการปรับกลยุทธ์ ตลอดจนโครงสร้างและระบบงานขององค์กรแล้ว ขั้นตอนต่อมาของการปรับเปลี่ยนองค์กรก็ ได้แก่ การปรับการจัดอัตรากำลังคน เพื่อจัดคนลงไปปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการปรับการจัดอัตรากำลังนี้อาจทำได้โดย ในการณ์ที่ มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ที่ไม่ส่งผลกระทบให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร ก็อาจใช้เพียง วิธีการปรับลักษณะการมอบหมายงาน (Reassignment) เพื่อจัดแบ่งงานที่เกิดขึ้นมาใหม่ หรืองานที่เปลี่ยนไปกับผู้ปฏิบัติงานที่มีอยู่เดิม

6. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Skill)

ในการปรับกลยุทธ์ขององค์กรนั้น การพัฒนาทรัพยากรบุคคลถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จ เพราะในการปรับกลยุทธ์นั้น มักทำให้คนในองค์กรต้องปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติในการทำงาน เช่น การเปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินงานของทางราชการจากการลงมือจัดการบริการเอง มาเป็นการกำกับดูแลและส่งเสริมนั้น ก็จะต้องมีการปรับแนวคิด แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรขนาดใหญ่ เป็นต้น

การฝึกอบรม การให้การศึกษา และการพัฒนาคนด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การมอบหมายงาน การหมุนเวียนงาน หรือ การสอนงาน ฯลฯ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนในองค์กรให้สามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแนวทางการพัฒนาบุคคลเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัตินั้น มีข้อพิจารณาที่สำคัญ ดังนี้

1. ควรมีการวางแผนการพัฒนาบุคคลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร ระบบงานและการปรับอัตรากำลังที่เกิดขึ้นจากการปรับกลยุทธ์นั้นๆ ทั้งในเรื่องเนื้อหาและจังหวะเวลา
2. กิจกรรมต่างๆ ใน การพัฒนาบุคคลนั้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ตอกย้ำให้บุคลากรมีความเข้าใจในกลยุทธ์ใหม่ขององค์กร
3. ก่อนการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือบรรจุผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานใดก็ตาม ควร ต้องแน่ใจว่าผู้ปฏิบัติงานคนนั้น ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ เพียงพอสำหรับงานนั้นแล้ว
4. กิจกรรมการพัฒนาบุคคลจะส่งผลให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติงานก็ต่อเมื่อ

- ผู้บังคับบัญชาทราบดุจมุ่งหมายของกิจกรรมนั้น และกำชับผู้ปฏิบัติงานที่จะเข้ารับการศึกษาหรือฝึกอบรมให้ตระหนักรถึงความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อเขาในการเข้ารับการพัฒนาครั้งนี้
- ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญ และสนใจได้ตามถึงสิ่งที่ได้รับการฝึกอบรมมา
- ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่ผู้อำนวยการฝึกอบรมได้ใช้ความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้มาและอยู่ติดตามสนับสนุนด้านต่างๆ ให้สามารถนำความรู้นั้นมาใช้ให้ได้ผล
- ผู้บังคับบัญชาให้การเสริมแรงและกำลังใจเมื่อมีการนำความรู้ใหม่มาใช้ในงาน

7. การพัฒนาวัฒนธรรมขององค์กร (Shared Value)

ในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์กรนั้น ในบางครั้งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรด้วย เช่น การเปลี่ยนกลยุทธ์ของกรมราชทัณฑ์จากการที่เน้นการคุณขังเพื่อลงโทษ มาเป็นการพัฒนาคนนั้นเท่ากับเป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรใหม่อย่างพลิกโฉม ฯลฯ ซึ่งการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรในลักษณะดังกล่าวนี้ จะต้องใช้วิธีการหลายๆ อย่างประกอบกัน เช่น

- ใช้การรณรงค์ประชาสัมพันธ์คำขวัญ วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ใหม่ อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง
- ใช้การประชุมชี้แจงจากการเปลี่ยนแปลงเรื่องต่างๆ เช่น โครงสร้างระบบงาน เป็นเวทีที่ใช้ชี้แจงและตอบข้อถี่งความจำเป็นในการที่ต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานใหม่
- ใช้การนำนวัตกรรมใหม่ เช่น เครื่องมือใหม่ การจัดโครงสร้างใหม่ ระบบงาน เป็นเวทีที่ใช้ชี้แจงและตอบข้อถี่งความจำเป็นในการที่ต้องปรับเปลี่ยนแปลง
- ใช้การเปิดโอกาสให้กับบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ขององค์กรในการปลูกฝังวัฒนธรรมใหม่
- ใช้การแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบในการแสดงให้คนในองค์กรเห็นถึงรางวัล และการลงโทษในการยอมรับ หรือปฏิเสธวัฒนธรรมองค์กรใหม่ สำหรับปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของคนในองค์กร

นั้นได้แก่

1. สิ่งที่ผู้นำให้ความสำคัญ และ คุณติดตาม กำกับดูแลอยู่เสมอ และทุ่มเทให้ การ สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นการให้วัฒนธรรมใหม่ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์
2. ลักษณะการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนของผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งควร จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์และนโยบายที่ประกาศไว้
3. การปฏิบัติตนของผู้นำให้เป็นตัวอย่าง และการยกย่องบุคคลตัวอย่างใน องค์กร
4. การที่ผู้นำพยายามสื่อสารตอกย้ำ เป็นหมาย เกณฑ์การติดตามผลงาน ตลอด จิตวิญญาณและสำคัญจำเป็นของกลยุทธ์ใหม่และวัฒนธรรมการทำงานใหม่ อีกทั้งสมำเสมอ
5. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดความชอบ การลงโทษ และการแต่งตั้ง โยกย้าย

3.4 กลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร

ที่กล่าวมาเป็นการเสนอให้เห็นถึงส่วนสำคัญขององค์กร ที่อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้องค์กรสามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ ซึ่งการปรับเปลี่ยนส่วนต่างๆ ดังกล่าวนั้น มีกลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนได้หลายกลยุทธ์ ซึ่งมีพื้นฐานสำคัญ ดังนี้

1. การปรับเปลี่ยนโดยการสั่งการ

การปรับเปลี่ยนองค์กรด้วยวิธีนี้ เป็นการที่ผู้บริหารใช้อำนาจสั่งการอย่างเป็นทางการให้มีการ ปรับเปลี่ยนในส่วนต่างๆ ที่จำเป็น ซึ่ง โดยผู้ที่ปฏิบัติงานมีหน้าที่เพียงปฏิบัติตามคำสั่งเท่านั้น ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมเฉพาะในสถานการณ์ที่วิกฤติที่ ทุกส่วนมีความสัมสโนวุ่นวาย และใน สถานการณ์ที่ทุกอย่างสงบเรียบร้อยราบรื่นอย่างมาก โดยที่ทุกคนในองค์กรพร้อมจะปฏิบัติตาม ทุกอย่างที่ผู้นำต้องการ

2. การปรับเปลี่ยนโดยการให้มีส่วนร่วมในวงจำกัด

การปรับเปลี่ยนองค์กรด้วยวิธีนี้ ใช้การเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีสำคัญ โดยตำแหน่ง หน้าที่ หรือ โดยการยอมรับอย่างไม่เป็นทางการ เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยน องค์กร คณะกรรมการปฏิรูปองค์กร และการใช้การบริหาร โดยวัตถุประสงค์ (Management By Objectives หรือ MBO)ฯลฯ ซึ่งอาจจะเป็นการลดกระแสการต่อต้านได้บ้าง และเป็นการระดม ความคิดความร่วมมือจากหลายฝ่าย แต่อาจจะมีปัญหาเรื่องความล่าช้า ความเบี่ยงเบนจาก เป้าหมายเดิมได้

3. การปรับเปลี่ยนองค์กรโดยการสร้างกระแสวัฒนธรรมใหม่

วิธีนี้ใช้การเปิดโอกาสให้ทุกๆ คนในองค์กรสามารถริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ องค์กร ได้อย่างกว้างขวางที่สุด เช่น การจัดให้มีระบบข้อเสนอแนะ การจัดให้มีการจัดระบบงาน

กันเองในทีม (Autonomous Work team) หรือ การจัดให้มีระบบการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) ฯลฯ วิธีการเหล่านี้อาจช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรในจุดต่างๆ อยู่่เสนอ ซึ่งเป็นการทำให้องค์กรเรียนรู้และปรับตัวอยู่่ตลอดเวลา แต่การเปลี่ยนแปลงนี้อาจเป็นไปเพียงใน วงจำกัดหากองค์กร ไม่มีระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ภายในที่ดีพอ และที่สำคัญก็คือการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่วางไว้ และเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปรับ สร้างสิ่งใดขึ้นมาแล้ว ความรู้สึกการเป็นเจ้าของอาจเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่ขาด คือรั้นจืดขึ้นมาได้

4. กลยุทธ์แบบผสม

เป็นการนำกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงองค์กรหลายๆ แบบมาใช้ร่วมกัน เช่น ธนาคาร พานิชย์แห่งหนึ่งใช้ กลยุทธ์การสั่ง โดยผู้บริหารระดับสูงลงมาเป็นวิทยากรในการบรรยายเรื่องการ ปรับกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์กรด้วยตัวเอง การประกอบกับการสร้างทีมงานการรื้อปรับ ระบบงานของสาขา และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนา ส่วนต่างๆ ขององค์กรด้วยกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ต่างกัน

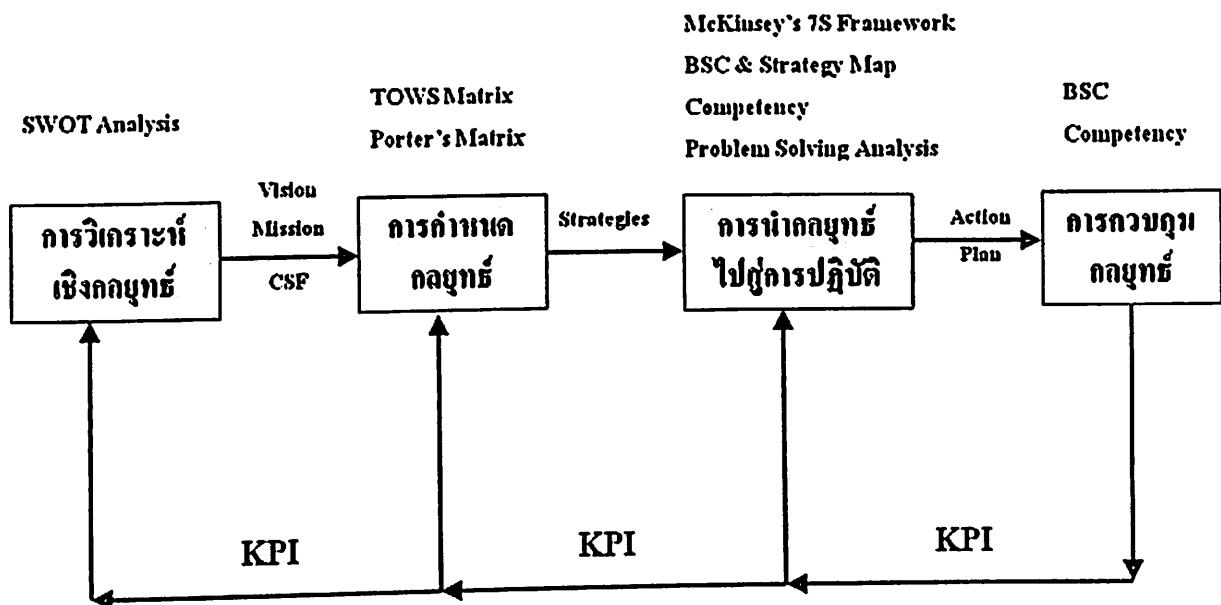
3.5 การใช้เครื่องมือทางการบริหารเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2555) ได้ให้ความหมายของเครื่องมือ ทางการบริหาร (Management Tool) ไว้ว่า เป็นแนวคิดวิธีการ หรือ สิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการ ประสานกิจกรรมในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ในปัจจุบันองค์กรและ สังคมมีการพัฒนาขึ้น

ในการบริหารองค์กรที่มีความซับซ้อน และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ สถานะ แวดล้อมภายนอกจำเป็นต้องอาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อผลักดันให้องค์กรสามารถบรรลุ วิสัยทัศน์ได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วยกระบวนการต่างๆ 4 กระบวนการ คือ

1. การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Analysis)
2. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategic Formulation)
3. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation)
4. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Control)

ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามกระบวนการทั้ง 4 เพื่อให้มีประสิทธิผลผู้บริหารจำเป็นต้อง อาศัยเครื่องมือทางการบริหาร (Management Tool) เข้ามาช่วยเพื่อทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์มี ประสิทธิผลมากขึ้น ดังแสดงตามภาพประกอบที่ 2.6

ภาพประกอบที่ 2.6 เครื่องมือทางการบริหารที่ใช้ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้มีประสิทธิผล สำหรับเครื่องมือทางการบริหารที่ถูกนำมาใช้ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

ที่มา : รองศาสตราจารย์ ดร.พิพรรณ หล่อสุวรรณรัตน์
โครงการทบทวนการกิจ กระทรวงมหาดไทย เพื่อรับรองการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (2555)

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กันยารัตน์ เที่ยงสิทธา (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ศึกษากลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง
- เปรียบเทียบกลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติตามนโยบายในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ศึกษาข้อเสนอแนะกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการนำนโยบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานในฐานะผู้กำหนดนโยบายผู้ส่งผ่านนโยบาย ผู้

ปฏิบัติตามนโยบายและผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับบริการจำนวน 354 คน ได้มาโดย การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การนำนโยบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

- กลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- กลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีการนำไปปฏิบัติในระดับไม่แตกต่างกัน
- กลยุทธ์ในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติตามนโยบายในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ข้อเสนอแนะกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการนำนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สำคัญได้แก่ กลยุทธ์ด้านการประชุม อบรมและสัมมนา กลยุทธ์ด้านการตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงาน และกลยุทธ์ด้านการให้รางวัลและสั่งตอบแทนตามลำดับ

กรรณ์กิรา เพิ่มอักษร (2555) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ในการสร้างสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ 1 ชลบุรี พぶว่า ปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับเหมาะสมล้วนคุณภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับคุณภาพดี ทั้งนี้เนื่องจากว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานในสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสามารถที่จะบริหารงานวิชาการได้อย่างมีคุณภาพแล้วก็จะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน สามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ได้เป็นอย่างดี

อรฉาย บุนนาค (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาภูมิศาสตร์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ปี การศึกษา 2547 จากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร 4 มหาวิทยาลัย จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของบุคคลารดาและภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สำนักงานเลขานุการสถาบันการศึกษา (2544) โดย รองศาสตราจารย์ ดร.กิต้า ทองขาว ได้ทำ การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนำแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนำแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อวิเคราะห์และพัฒนา ตัวแบบ ความสำเร็จของการนำแผนสู่การปฏิบัติ และเพื่อเสนอแนะยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์ วรรณกรรมและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักปฏิบัติการวิชาชีพ การจัดทำแผน นักปฏิบัติการนำแผนสู่การปฏิบัติ ประชาชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กร ประชามติและผู้แทนองค์กรเอกชนที่สนใจการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ ความสำเร็จในการปฏิบัติ มีดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจร่วมกันด้วยความชัดเจน ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดกรอบการกิจ และการมอบหมายงานแก่องค์กร ในเครือข่าย โครงสร้าง ใน การบริหารแผนชัดเจน
3. การสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรที่นำแผนสู่การปฏิบัติให้มีสมรรถนะเข้มแข็ง
4. การมีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลเป็นกลไกส่วนหนึ่งขององค์กร
5. การเสริมแรงแบบสร้างสรรค์
6. การสนับสนุนและผูกพัน โดยส่วนกลางและท้องถิ่น
7. การมีส่วนร่วมแบบบูรณาการที่เป็นองค์รวม ในส่วนภูมิภาค เขตพื้นที่การศึกษา และ ท้องถิ่น

งานวิจัยต่างประเทศ

Gornitzka (2003) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติใน เรื่องอุดมศึกษา” เป็นการศึกษาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ใช้ให้เห็นถึงการศึกษาของ ซีริช (cyrych) และซาบาราเทียร์ (Sabatier) ที่ใช้วิธีการตั้งแต่การประกาศวัตถุประสงค์ของนโยบาย และ กระบวนการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ วิธีการนี้ให้ผลลัพธ์ในการระบุถึงจำนวนตัวปัจจัยที่มี ผลกระทบในการวิเคราะห์การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับการอุดมศึกษา เช่น ความชัดเจน

และความสอดคล้องของเป้าหมาย ทฤษฎีที่มีเหตุผลอย่างพอเพียงที่เป็นรากฐานการปฏิรูป ความเอาใจใส่ย่างต่อเนื่องต่อนโยบาย ทรัพยากรทางการเงินที่พอเพียง ความสามารถในการจัดการนโยบายภาครัฐ และภารกิจต่อวัตถุประสงค์ของการปฏิรูป วิธีการนี้ไม่เพียงแต่เป็นวิธีการที่ดำเนินการจากบนลงล่าง (Top - down) แต่ยังต้องเข้าใจถึงกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ

McCarthy (1971) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซี จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรจะมีบทบาทมีความรับผิดชอบ และบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

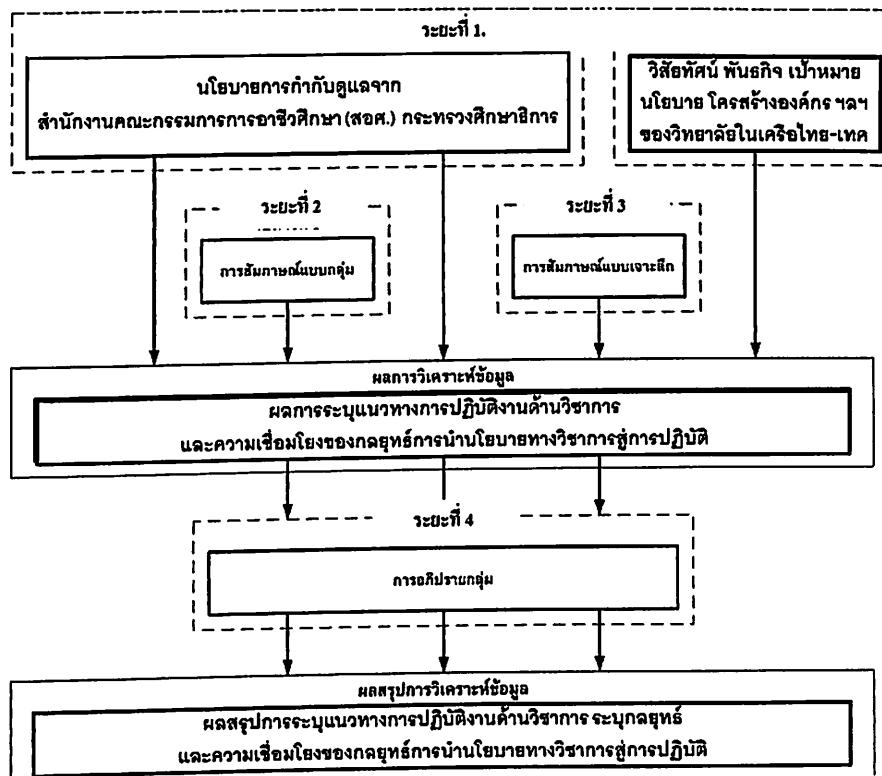
Jerry (1996) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบกราฟฟิกที่มีประสิทธิภาพ พบร่วมกับ ควรรวมแนวคิด และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบกราฟฟิกที่จำเป็นทางการศึกษาให้ได้มากที่สุด ก่อนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรจากนั้นจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟฟิก และนักการศึกษา เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร แล้วควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไป ทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุน สร่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่า สถานศึกษามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม รวมทั้งมีการรายงานผลการใช้หลักสูตรแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนและมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

David A. Garvin (1992) ได้ศึกษาวิจัยถึงยุทธศาสตร์การวางแผนและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของบริษัทโคปแลนด์ ฮันเซล (Copeland's Hanselle plant) บริษัทเจเนอรัล มอเตอร์ (General Motors) บริษัทดิจิตอล (Digital) และบริษัทซิกเนติก (Signetics) ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบร่วม บริษัทต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ได้ใช้กระบวนการ หรือกลยุทธ์การนำแผนหรือโครงการสู่การปฏิบัติได้แก่ ทำความเข้าใจกับคนงาน โดยผู้จัดการ(GM)ในการตั้งเป้าหมายตามบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน สร้างบรรยากาศเปิดกว้างในการพูดคุย ให้ความกระจงในข้อสงสัย/ปัญหาของคนงานต้องควบคุมให้มีมาตรฐานในการทำงานคือ การผลิตสินค้า ดำเนินการปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง เสริมกำลังในการทำงานของทีมงาน เช่น การจัดสรรทรัพยากรอย่างพอเพียง ทำงานเป็นทีมโดยผู้จัดการกำกับดูแลอย่างดี เครื่องมือการปฏิบัติการของผู้จัดการ ได้แก่ มีระบบการวัดผล/ประเมินผล และรายงานมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ จัดองค์ประกอบต่างๆ ขององค์กรให้สมบูรณ์ จัดคนให้เหมาะสมกับงาน/เวลาสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการทำงานขององค์กร และดูแลการดำเนินวัฒนธรรม ขององค์กรเป็น Ian Brown (1994) ได้ทำการศึกษา “บทบาทของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและ

ผลกระทบต่อผลลัพธ์น์ “นโยบาย” สรุปได้ดังนี้ บทบาทการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและผลกระทบต่อผลลัพธ์น์ “นโยบาย” จัดเป็นส่วนย่อยใหม่ของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาศิลปะในประเทศอสเตรเลีย กระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ ก็คือ การทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้กับ“รูปแบบกระบวนการนโยบาย” ของ Dye (1987) ซึ่งได้แก่ การระบุปัญหานโยบาย จนถึงเรื่องความต้องการสาธารณะสำหรับการดำเนินงานในภาครัฐ การกำหนดนโยบายโดยหน่วยงานวางแผนนโยบาย กลุ่มผลประโยชน์/หน่วยราชการ ความชอบธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย การประเมินนโยบายโดยภาครัฐหรือหน่วยงานภายนอก ผลการวิจัย พบว่า การนำนโยบายการศึกษาศิลปะไปสู่การปฏิบัติสามารถสรุปความคิดรวบยอดในลักษณะเป็นพลวัตได้ และเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนภายในการกระบวนการนโยบาย ที่เป็นพลวัตและซับซ้อนอยู่ก่อนแล้ว ผลกระทบจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็คือ การประกาศใช้ข้อบัญญัติแห่งชาติ(พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ) ตัวนโยบาย และสิ่งที่เกิดจากนโยบาย

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การนำเสนอนโยบายทางวิชาการสู่การปฏิบัติ สามารถสรุปกรอบกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 2.7

ภาพประกอบที่ 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย